

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

بارگذاری دروس پایه ششم ابتدایی

سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های
درسی ابتدایی و متوسطه نظری

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

«سند تحول یک ریل گذاری است؛ سند تحول می تواند آموزش و پرورش را به سرمنزل مورد نظر برساند... ابلاغ قدم اول است، باید کاری کنیم که این سند محقق شود... برای تحول آموزش و پرورش روحیه انقلابی لازم است. روحیه انقلابی یعنی ترس نداشته باشید، ملاحظه کاری نداشته باشید، محافظه کاری نداشته باشید، وقتی تشخیص دادید عمل کنید، اقدام کنید، پیش بروید، به توقف راضی نشوید، کارها را تزیینی انجام ندهید.»

بيانات مقام معظم رهبری الله در دیدار با جمعی از فرهنگیان

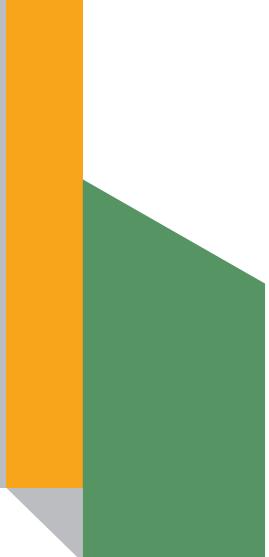

بارمندگی دروس پایه ششم ابتدایی

سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

دفتر برنامه ریزی و تألیف کتاب‌های
درسی ابتدایی و متوسطه نظری

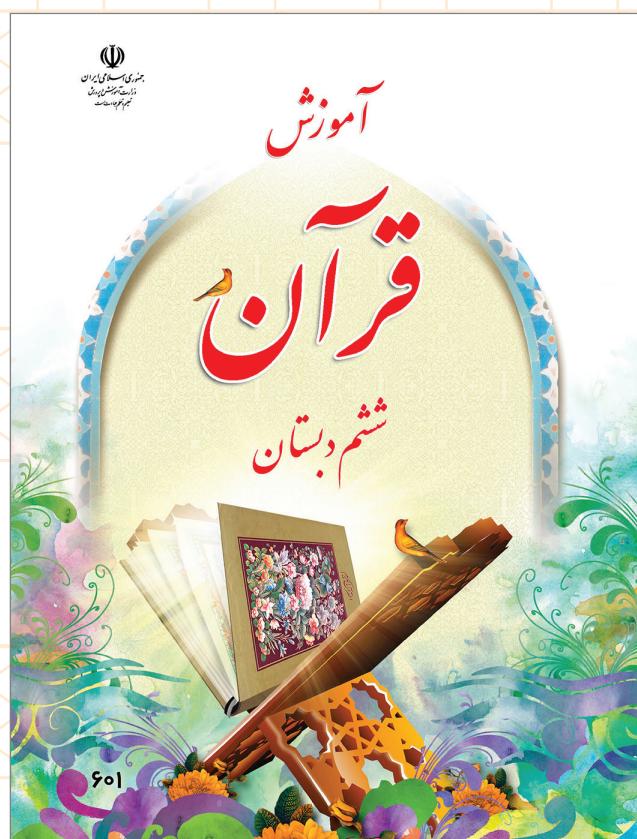

فهرست

۸	آموزش قرآن
۱۰	هدیه‌های آسمان
۱۳	سلامت و تربیت بدنی
۱۸	فارسی
۲۱	ریاضی
۲۴	علوم تجربی
۲۶	هنر
۲۸	مطالعات اجتماعی
۳۱	تفکر و پژوهش
۳۳	کار و فناوری

بارم‌بندی درس آموزش قرآن

بازمی‌بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس آموزش قرآن پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

درصد توجه به هدف در آزمون و ارزشیابی پایانی	دروس / فعالیت‌های مرتبط	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی / عنوانی کارنامه توصیفی
%۴۰	آیات جلسه اول همه دروس	روان‌خوانی ^۱ آیات کتاب درسی با رعایت قواعد خواندن	قرائت
%۳۰	آیات جلسه سوم همه دروس یا آیات مصحف آموزشی	صحیح‌خوانی آیات مصحف آموزشی با رعایت قواعد روخوانی به صورت شمرده	روخوانی ^۲
%۱۰	کلمات و عبارات بخش کار در کلاس	بیان معنای برشی از کلمات و عبارات قرآنی	درک معنای عبارات قرآنی
%۱۵	پیام‌های قرآنی همه دروس	تفکر در پیام قرآنی و بیان مفاهیم و مصاديق آن	پیام قرآنی
%۵	داستان‌های قرآنی کتاب	بیان داستان‌های قرآنی به زبان ساده	داستان‌های قرآنی

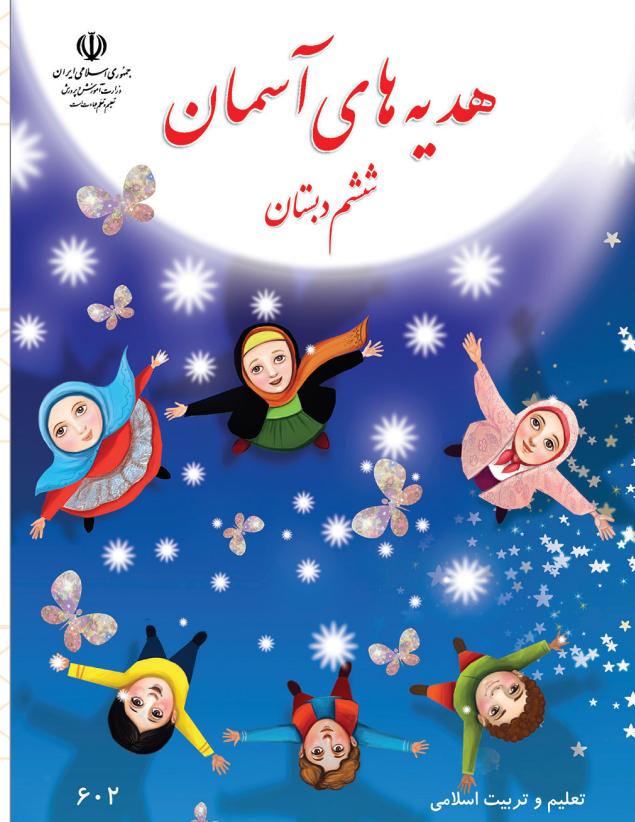
توضیحات:

- ۱ آزمون قرآن در دوره ابتدایی به صورت شفاهی است.
- ۲ تعریف و بیان قواعد روخوانی و روان‌خوانی مورد ارزیابی قرار نمی‌گیرد، بلکه کاربرد و رعایت عملی آنها در هنگام خواندن ارزیابی می‌شود.
- ۳ با توجه به توصیفی بودن ارزشیابی درس قرآن، آزمون پایانی بر اساس جدول صفحه ۲۳۹ کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی ویژه معلمان دوره ابتدایی، کد ۵۳/۵ و در چهار سطح: «خیلی خوب»، «خوب»، «قابل قبول» و «نیازمند آموزش» انجام می‌گیرد.
- ۴ حفظ سوره‌های منتخب جزء ۳۰ و نیز پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی دارای امتیاز مثبت و تشویقی است. لذا نمره‌ای از دانش آموزان کاسته نمی‌شود.

۱- روان‌خوانی: صحیح‌خوانی جملات قرآنی همراه با رعایت قواعد خواندن قرآن، به صورت روان و معمولی

۲- روخوانی: صحیح‌خوانی کلمه‌ها، ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی همراه با رعایت قواعد خواندن به صورت شمرده

بارم‌بندی درس هدیه‌های آسمان

بارمبنده اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس هدیه‌های آسمان پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

حوزه‌های موضوعی / عنوان‌بین کارنامه توصیفی	توانمندی‌های مورد انتظار	دروس / فعالیت‌های مرتبط	درصد توجه به هدف در آزمون و ارزشیابی پایانی
خداشناسی	<ul style="list-style-type: none"> - بیان مفهوم اصل توحید به عنوان یکی از اصول دین - بیان نمونه‌هایی از صفات خداوند و ارتباط آنها با اصل توحید - ستایش خداوند در قالب عبارات و جملات 	۱	%۱۰
پیامبری	<ul style="list-style-type: none"> - بیان مفهوم اصل نبوت به عنوان یکی از اصول دین - بیان نمونه‌هایی از زندگی و رفتار پیامبران به ویژه پیامبر اسلام (صلوات الله علیہ و آله و سلم) - بیان مأموریت و وظایف پیامبران و ویژگی‌ها و صفات ایشان - تشخیص رفتار منطبق با سیره پیامبران در موقعیت‌های مختلف 	۲ ۱۰ ۱۱	%۱۰
امامت	<ul style="list-style-type: none"> - بیان مفهوم اصل امامت به عنوان یکی از اصول دین - بیان نام ائمه‌اطهار (علیهم السلام) به ترتیب - بیان ویژگی‌های رفتاری ائمه اطهار (علیهم السلام) - بیان معنای تولی و تبری با ذکر مصاديق آن - تشخیص رفتار منطبق بر سیره ائمه اطهار (علیهم السلام) در موقعیت‌های مختلف - بیان وظایف ما نسبت به امامان - شناسایی نائبان امام زمان (علیهم السلام) در عصر حاضر و وظایف ما نسبت به ایشان 	۳ ۵ ۶ ۷ ۸	%۱۵
جهان آخرت	<ul style="list-style-type: none"> - بیان مفهوم معاد به عنوان یکی از اصول دین - بیان رابطه زندگی دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی انسان با ذکر نمونه‌های مناسب 	۹	%۱۰
قرآن کریم	- بیان مفهوم پیام‌های قرآنی و ارتباط با آن موضوع درس‌ها	تقریباً همه دروس	%۱۰

ادامه بارم‌بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس هدیه‌های آسمان پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

حوزه‌های موضوعی / عناوین کارنامه نوصیفی	توانمندی‌های مورد انتظار	دروس / فعالیت‌های مرتبط	درصد توجه به‌هدف در آزمون ارزشیابی پایانی
آداب و اخلاق اسلامی	- بیان اهمیت، فواید و ضرورت رعایت آداب معاشرت، سلامت و تندرستی، تفریحات سالم، تلاش و موفقیت، آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و مصاديق آنها - تشخیص رفتار مناسب مطابق با آموزه‌های دروس کتاب در موقعیت‌های مختلف	۱۰ ۱۱ ۱۴ ۱۷	%۱۵
احکام اسلامی	- بیان برخی از احکام اسلامی نماز و روزه مسافر - بیان اهمیت و ضرورت امر به معروف و نهی از منکر و برخی از مصاديق، شیوه‌ها و احکام آن - تشخیص رفتار مناسب مطابق با آموزه‌های دروس کتاب در موقعیت‌های مختلف	۴ ۱۲	%۱۰
مراسيم اسلامي	- بیان برخی از اعمال و مراسم حج و اعياد بزرگ مسلمانان (عيد قربان، عیدفطر) و فلسفه زیارت و فواید و ویژگی‌های آنها - بیان مقام شهید، دفاع مقدس و درس‌هایی که از ایشان می‌توان گرفت	۱۳ ۱۵ ۱۶	%۱۰
شخصیت‌های دینی	- بیان ویژگی‌های برخی از فرزندان ائمه و شخصیت‌های دینی [حضرت معصومه (علیها السلام)، احمد بن موسی و حضرت عبدالعظیم (علیهم السلام)، حضرت قاسم (علیهم السلام)] و درس‌هایی که از زندگی ایشان می‌توان گرفت.	۳ ۹ ۱۶	%۱۰

بارم‌بندی درس سلامت و تربیت بدنی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
دفتر کتابخانه ملی

کرس «سلامت و تربیت بدنی»

کتاب معلم «
(راهنمای تدریس)

ششم دبستان
۷۴/۲۴

ارزشیابی درس تربیت بدنی پایه ششم

ملاحظات هم:

- به منظور تحقق اهداف ارزشیابی در درس تربیت بدنی لازم است موارد زیر مورد توجه معلمان قرار گیرد:
- ۱ ایجاد شرایط ایمن و تمهید مقدمات لازم (اماکنات، وسایل و تجهیزات مورد نیاز) برای آموزش و انجام بازی و فعالیتهای بدنی
  - ۲ اهتمام لازم برای آموزش و اجراء برنامه درس تربیت بدنی در طول سال تحصیلی بر اساس سرفصل‌های آموزشی و فعالیتهای ارایه شده در کتاب‌های راهنمای معلم تربیت بدنی
  - ۳ اطمینان از وضعیت آمادگی دانشآموزان در زمینه‌های زیر:
    - آمادگی ذهنی: آگاهی و شناخت کامل دانشآموز از نحوه اجرای حرکت و رفع ابهامات و ارایه راهنمایی لازم
    - آمادگی جسمانی: گرم بودن بدن دانشآموز قبل از فعالیت بدنی و سرد بودن بدن دانشآموز بعد از فعالیت بدنی
    - آمادگی روانی: داشتن انگیزه و هیجان مناسب برای انجام فعالیت بدنی و نمایش حرکات به دور از عجله، اضطراب و فشار روانی
  - ۴ آمادگی اجرا: آموزش فعالیتها و حرکات به همراه نمایش حرکت، فراهم آوردن فرصت تکرار و تمرین و ارائه بازخورد مناسب و رفع مشکلات احتمالی دانشآموزان
  - ۵ برنامه‌ریزی مناسب برای استفاده حداکثری از زمان در اختیار درس تربیت بدنی با توجه به شرایط جوی، برنامه‌های مدرسه و...
  - ۶ مطالعه کامل و دقیق جدول نشانه‌های تحقق در محتوای ارزشیابی توصیفی درس تربیت بدنی و ارزیابی عادلانه بر اساس سطوح عملکرد و پیشرفت فردی هم‌زمان با جریان آموزش در طول سال تحصیلی
  - ۷ رعایت عدالت آموزشی با توجه به تفاوت‌های فردی دانشآموزان و ایجاد فرصت یکسان آموزش، بازی و فعالیت بدنی برای همه دانشآموزان.

بارم‌بندی ششم

حوزه‌های موضوعی / عناوین کارنامه توصیفی	توانمندیهای مورد انتظار	دروس / فعالیت‌های مرتبط	درصد توجه به هدف در آزمون و ارزشیابی پایانی
آمادگی جسمانی	- انجام صحیح انواع بازی و فعالیت‌های سبک تقویت قدرت و استقامت عضلات بالاتنه (۱۲ تا ۱۵ تکرار شنای سوئی) با زانو برروی زمین، ۵ پرتاپ توپ طبی دو کیلویی از داخل سینه و بالای سر، تحمل وزن بدن بر روی پنجه پاهای و سعادتها...) و پایین تنه (۸ تا ۱۲ تکرار حرکت کانگورو، پرش جفت از روی ۶ مانع کوتاه سانتی متری و ...)	فصل سوم راهنمای معلم (صفحه ۳۹-۶۰)	%۳۰
	- انجام صحیح انواع بازی و فعالیت‌های سبک تقویت استقامت قلبی - تنفسی (۴ دقیقه راه رفتن و دویدن دور زمین والبیال، دویدن ایستگاهی، بالا و پایین رفتن از پله و ...)	فصل سوم راهنمای معلم (صفحه ۳۹-۶۰)	
	- انجام صحیح انواع بازی و فعالیت‌های سبک تقویت انعطاف‌پذیری عضلات بالاتنه (۸ تا ۱۰ ثانیه حرکات کششی عضلات دو سر و سه سر بازویی، عضلات سینه‌ای، عضلات شکم و ...) و پایین تنه (۸ تا ۱۰ ثانیه حرکات کششی عضلات همسترینگ، چهار سر، سرینی‌ها و ...)	فصل سوم راهنمای معلم (صفحه ۳۹-۶۰)	

- ۱- به عنوان نمونه فعالیت ۳۰ ثانیه تحمل وزن بدن بر روی پنجه پاهای و سعادتها را با نمایش صحیح حرکت انجام می‌دهد. (در این فعالیت فرد با قرار دادن پنجه پاهای و سعادتها خود بر روی زمین به شکلی که سعادتها به موازات شانه‌ها از مفصل آرنج با زاویه ۹۰ درجه خم هستند بر روی زمین قرار می‌گیرد در این وضعیت پشت و کمر و باسن صاف در یک راستا قرار داردند و وزن بدن را تحمل می‌کنند)
- ۲- به عنوان نمونه، فعالیت ۴ دقیقه بالا و پایین رفتن از پله یا نیمکتی را با ارتفاع ۲۰ سانتی‌متر را با نمایش صحیح حرکت انجام می‌دهد. (در این فعالیت، فرد از پله یا نیمکتی با ارتفاع ۲۰ سانتی‌متر بالا و پایین می‌رود به طوری که اول پای راست، بعد پای چپ روی پله قرار می‌گیرد. بعد از قرار دادن هر دو پا روی پله، اول پای راست بعد پای چپ روی زمین قرار می‌گیرد سپس دور بعدی گام‌برداری با پای جب شروع می‌شود و به همین صورت فعالیت ادامه می‌یابد).
- ۳- به عنوان نمونه فعالیت رساندن دست‌ها به پاهای در وضعیت نشسته با پاهای کشیده و جفت را با نمایش صحیح حرکت انجام می‌دهند. (در این فعالیت فرد در وضعیت نشسته بر روی زمین، پاهای را جفت و کاملاً کشیده با پنجه‌های رو با بالا در کنار هم قرار می‌دهد و بدون خم کردن زانو، انگشتان دست را به پنجه پای خود می‌رساند. و ۳ ثانیه مکث می‌کنند).

% ۳۰	فصل چهارم راهنمای معلم (صفحه ۶۲-۸۰) <ul style="list-style-type: none"> ● اجرای صحیح مهارت دو سرعت با مانع <ul style="list-style-type: none"> - نزدیک شدن با سرعت یکنواخت به مانع اول - پرش با پای انکا و عبور از روی مانع با خم کردن پای دیگر - عدم تعویض پای انکا در طول مسیر و یکسان بودن تعداد گام‌ها بین موانع - پرش با یک پا و فرود روی پای دیگر ● انجام صحیح تمرین‌ها و بازی‌های ساده دو سرعت با مانع^۵ (دو سرعت با مانع، دو سرعت با مانع امدادی و ...) 	کسب مهارت پایه دو سرعت با مانع مهارت‌های ورزشی پایه (دو و میدانی)
	فصل چهارم راهنمای معلم (صفحه ۶۲-۸۰) <ul style="list-style-type: none"> ● اجرای صحیح مهارت پرش طول <ul style="list-style-type: none"> - با سرعت به سمت محل پرش می‌دود - پای انکا خود را در محل مشخص شده قرار می‌دهد - روی یک پا می‌پردازد - بر روی دوپا فرود می‌آید ● انجام صحیح تمرین‌ها و بازی‌های ساده پرش طول^۶ (پرش جفتی ضربدری، پرش با تعیین جای پای انکا، پرش با دورخیز بلند و ...) 	کسب مهارت پایه پرش طول
	فصل چهارم راهنمای معلم (صفحه ۶۲-۸۰) <ul style="list-style-type: none"> ● اجرای صحیح مهارت پرتاب <ul style="list-style-type: none"> - شئی مورد نظر (نیزه موشکی) را در کنار بدن پایین تر از کمر با دست بازگرفته و با سرعت به سمت محل پرتاب می‌دود. - پای مخالف دست پرتاب را در منطقه مشخص شده قرار می‌دهد. - با بالا اوردن دست و خم کردن آرنج شئی مورد نظر (نیزه موشکی) را از بالای شانه پرتاب می‌کند به طوری که آرنج کاملاً باز شود. - حرکت دست پرتاب به سمت عقب و پایین ادامه پیدا می‌کند. ● انجام صحیح تمرین‌ها و بازی‌های ساده پرتاب^۷ (پرتاب نیزه موشکی، پرتاب توب با یک دست و ...) 	کسب مهارت پایه پرتاب

۴- به عنوان نمونه در بازی دو سرعت امدادی نشانه‌های الگوی صحیح مهارت دو سرعت ابتدا در محل شروع فعالیت که علامت‌گذاری شده است حلقه امدادی را از نفر قبلی تحويل می‌گیرد و سپس با دوین سریع در مسیر مارپیچ به طول ۱۰ متر و دوین از میان ۵ مانع با فاصله ۲ متر و سپس طی مسیر مستقیم ۱۰ متری و رسیدن به انتیاب مسیر، حلقه امدادی را به نفر بعدی تحويل می‌دهد).

۵- به عنوان نمونه می‌تواند در یک مسیر ۱۰ متری به سرعت بود و سپس از روی ۴ مانع کوتاه ۲۰ سانتی که با فاصله ۵ متر از یکدیگر قرار دارند، با سرعت عبور کرده و از خط پایان در فاصله ۴ متری آخرین مانع بگذرد و نشانه‌های الگوی صحیح مهارت دو سرعت با مانع را نشان دهد.

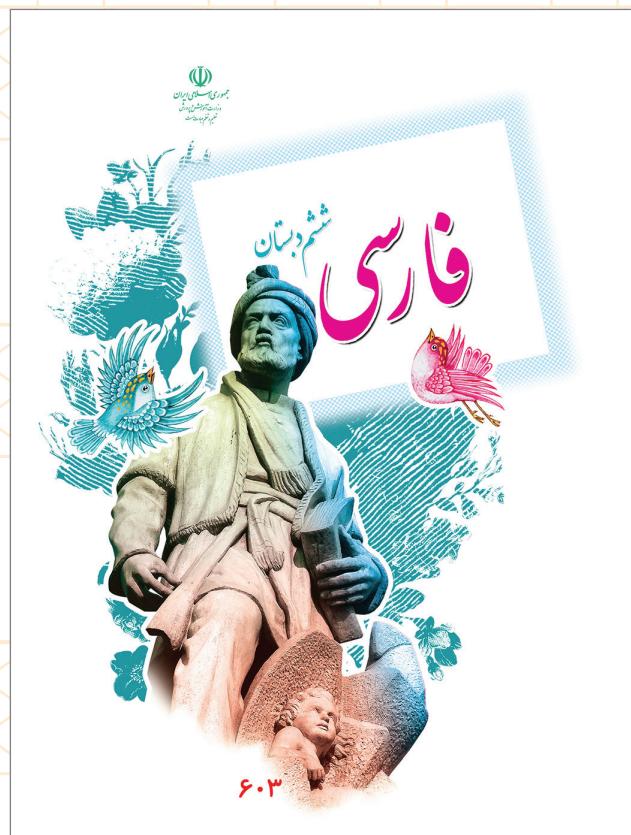
۶- به عنوان نمونه می‌تواند در یک مسیر ۱۰ متری (منطقه دورخیز) دویده و با رسیدن به محل علامت‌گذاری شده (محل فرار گرفتن پای انکا)، پرش طول را انجام داده و ویژگی‌های الگوی صحیح پرش طول را نشان دهد.

۷- به عنوان نمونه می‌تواند ضمن حمل نیزه موشکی با سرعت در یک مسیر ۵ متری دویده و با رسیدن به محل علامت‌گذاری شده، نیزه را پرتاب کرده و نشانه‌های الگوی صحیح پرتاب نیزه را نشان دهد.

٪۲۰	فصل دوم راهنمای معلم (صفحه ۳۱-۳۶)	<ul style="list-style-type: none"> ● رعایت اصول بهداشت، ایمنی و تغذیه در ورزش و فعالیت بدنی و انتخاب رفتارهای سالم - تشخیص نکات تقدیمهای در ورزش و فعالیت بدنی و رعایت آنها (انواع مواد غذایی مناسب برای انجام فعالیت بدنی، ارتباط فعالیت بدنی و اضافه وزن و چاقی و ...) - تشخیص نکات بهداشت فردی در ورزش و رعایت آنها (همراه داشتن و استفاده از حوله و قمقمه شخصی در ورزش، مصرف نکردن غذا دو ساعت قبل از ورزش، داشتن خواب و استراحت کافی، پرهیز از انجام بازی و ورزش به هنگام بیماری، استحمام و شستشوی لباس‌ها بعد از ورزش و ...) - تشخیص نکات ایمنی در ورزش و رعایت آنها (همراه نداشتن زیور آلات، کوتاه نگه داشتن ناخن‌ها، گرم کردن بدن در شروع فعالیت و سرد کردن بدن بعد از اتمام فعالیت بدنی، داشتن پوشش ورزشی مناسب، رعایت نظم و مقررات عمومی و ...) 	درک و بکارگیری ایمنی، بهداشت و تغذیه در ورزش و فعالیت بدنی	ایمنی، بهداشت و تغذیه در فعالیت بدنی
٪۲۰	فصل پنجم راهنمای معلم (صفحه ۸۱-۱۱۶)	<ul style="list-style-type: none"> - نشان دادن علاقمندی و روحیه مشارکت در بازی و ورزش - اشتیاق و فعال بودن در فعالیت بدنی و بازی - داشتن روحیه جمعی و مشارکت - مسئولیت‌پذیر بودن - رعایت قوانین و نوبت بازی - احترام به معلم و همبارزی ● انجام صحیح بازی‌های ساده ورزشی و بومی - محلی (به کارگیری صحیح مهارت‌های پایه رشته‌های ورزشی، استفاده از راهبردهای ساده حمله و دفاع و رعایت قوانین و مقررات ورزشی) 	مشارکت فعال در انواع بازی‌های ورزشی و بومی- محلی	بازی‌های ورزشی و بومی - محلی

بارم‌بندی درس زبان و ادبیات فارسی و نگارش

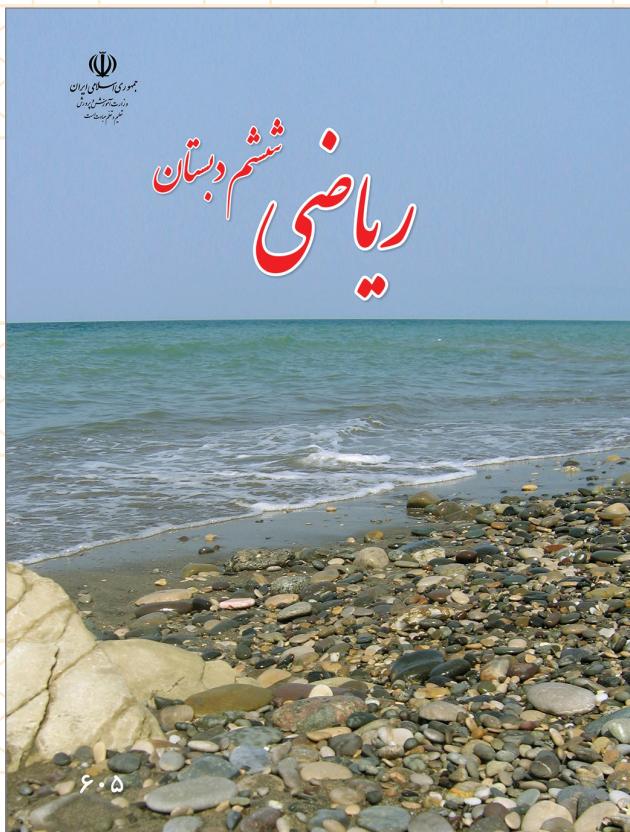
بارم‌بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس زبان و ادبیات فارسی و نگارش
پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

درصد توجه به هدف درآزمون و ارزشیابی پایانی	دروس / فعالیت‌های مرتبط	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی / عنوانین کارنامه توصیفی
%۲۰	- گوش کن و بگو - واژه آموزی - درک و دریافت - پرسش‌های شفاهی	- دقت و تمرکز در سخن دیگران - توجه به مفاهیم و معانی صریح و ضمنی سخن دیگران - اجرای دستورالعمل‌های شنیداری - تلفیق، تفسیر و نقد اطلاعات متن شنیداری - تشخیص و بیان عناصر داستان در متن شنیداری	گوش دادن
%۳۰	- گوش کن و بگو - درک و دریافت - درک مطلب - خوانش و فهم - کارگاه درس پژوهی	- سخن گفتن به زبان ^۱ معیار - مشارکت فعالانه در بحث و گفت‌وگوهای گروهی - داشتن نظم و انسجام ساختاری و معنایی در سخن گفتن - بیان درست مفاهیم و معنای از طریق گفتار - رعایت آداب سخن گفتن در حضور جمع - نقد سخن دیگران - رعایت گونه‌های مختلف زبان فارسی (رسمی و غیررسمی) مناسب با موقعیت	سخن گفتن
%۵۰	- خواندن متن (دروس، شعر، حکایت و بخوان و بیندیش) - خوانش و فهم - درک مطلب - درک و دریافت	- قرائت و روخوانی متن (نشر و شعر) به صورت درست و روان - رعایت سرعت، لحن، آهنگ و مکث مناسب در خواندن - درک و بیان پیام‌های صریح و غیرمستقیم متن - قرائت و حفظ شعرهای آموزنده فارسی - بیان اطلاعات آشکار متن - درک و بیان معانی استنباطی، تلفیقی و استدلای - تلفیق، تفسیر و نقد متون نظم و نثر - بیان ترتیب و قوی رویدادهای متن - تشخیص عناصر و ساختار زبانی و ادبی متون نظم و نثر	خواندن
%۱۰۰	جمع		

درصد توجه به هدف درآزمون و ارزشیابی پایانی	دروس / فعالیت‌های مرتبط	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی / عنوانین کارنامه وصیفی
%۵۰	متن نشر درس‌ها	- نوشتن املای تقریری به صورت درست، خوانا و زیبا با سرعت مناسب	درست‌نویسی و املاء
%۵۰	فعالیت‌های املایی کتاب	- انجام فعالیت‌های املایی کتاب‌های فارسی و نگارش	
%۱۰۰		جمع	
%۵۰	فعالیت‌های نگارش، کارگاه نویسنده‌گی، درک متن	- انجام فعالیت‌های نگارشی کتاب‌های فارسی و نگارش	نگارش
%۵۰	انتخاب یک موضوع از چند موضوع ارائه شده	- نوشتن انشا با رعایت نکات نگارشی	نگارش
%۱۰۰		جمع	

بارم‌بندی درس ریاضی

ادامه بارم بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس زبان و ادبیات فارسی و نگارش

پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

بارم بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس ریاضی پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

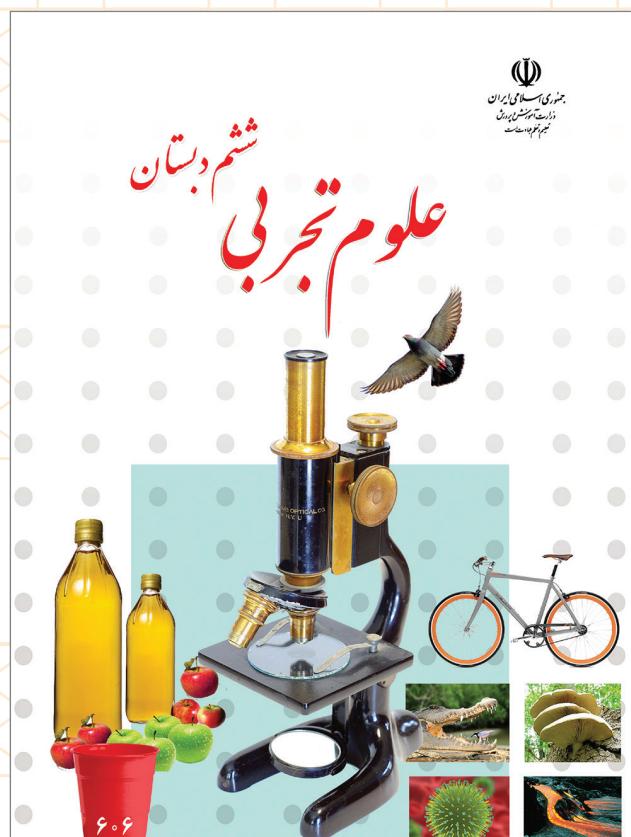
درصد توجه به هدف در آزمون و ارزشیابی پایانی	فصل‌های مرتبه	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی / عنوان‌بین کارنامه توصیفی
%۱۷/۵	اول	- کشف روابط موجود در الگوهای خطی و بیان آن بهصورت کلامی و شبه نمادین - کاربرد مضرب و ویژگی‌های اعداد زوج و فرد در حل مسائل	الگوها
		- خواندن و بازنمایی اعداد تا ۱۲ رقم و مقایسه آنها	عددنویسی
		- تشخیص و بازنمایی اعداد صحیح و مقایسه آنها	اعداد صحیح
		- تعیین اعداد بخش‌پذیر بر ۱۰، ۹، ۵، ۳، ۲ و ۶	بخش‌پذیری
%۱۵	دوم	- خواندن و بازنمایی کسرها / اعداد مخلوط و مقایسه آنها و استفاده از مفهوم کسر در محاسبات و حل مسائل	کسر / عدد مخلوط
		- جمع و تفریق کسرها / اعداد مخلوط و ساده کردن حاصل آنها	جمع و تفریق کسرها / اعداد مخلوط
		- ضرب کسرها / اعداد مخلوط و ساده کردن حاصل آنها	ضرب کسرها / اعداد مخلوط
		- تقسیم کسرها / اعداد مخلوط	تقسیم کسرها / اعداد مخلوط
%۱۵	سوم	- خواندن و بازنمایی اعداد اعشاری و مقایسه آنها	عدد اعشاری
		- جمع و تفریق اعداد اعشاری با یکدیگر و با اعداد طبیعی	جمع و تفریق اعداد اعشاری
		- ضرب اعداد اعشاری در یکدیگر و در اعداد طبیعی	ضرب اعداد اعشاری
		- تقسیم اعداد اعشاری بر یکدیگر و اعداد طبیعی و بالعکس	تقسیم اعداد اعشاری

نامه
پیمانه
آموزشی

درصد توجه به هدف درآزمون و ارزشیابی پایانی	فصل‌های مرتبه	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی / عناوین کارنامه توصیفی
%۱۵	ششم	- کاربرد نسبت، تناسب و درصد (کمتر و بیشتر از ۱۰۰٪) در ریاضیات مالی و آمار و احتمال	نسبت، تناسب و درصد
%۷/۵	هفتم	- تقریب زدن به روش قطع کردن و گرد کردن - کاربرد تقریب و رعایت ترتیب عملیات در محاسبات	محاسبات تقریبی و ترتیب عملیات
%۱۵	چهارم	- رسم قرینه شکل با توجه به محور / مرکز تقارن - شناسایی شکل‌های دارای مرکز تقارن / تقارن مرکزی	مرکز تقارن و تقارن مرکزی
		- رسم دوران یک شکل حول مرکز دوران با زاویه ۹۰ درجه - شناسایی شکل‌های دارای تقارن چرخشی	دوران
		- رسم شکل و قرینه آن با توجه به مختصات داده شده - تعیین مختصات شکل داده شده یا ویژگی آن	محورهای مختصات، تقارن و مختصات
%۱۵	پنجم	- اندازه‌گیری طول اشیا و محاسبه مساحت اشکال دایره، گستره مکعب و گستره مکعب مستطیل و تبدیل واحدهای مرتبه به یکدیگر	طول و سطح
		- اندازه‌گیری / محاسبه جرم و حجم اشیا به ویژه مکعب و مکعب مستطیل و تبدیل واحدهای مرتبه به یکدیگر	جرم و حجم
		- کاربرد مفاهیم فاصله، عمود منصف و زوایای متمم، مکمل و متقابل به رأس در پیدا کردن اندازه زوایای مجھول	خط و زاویه

بارم‌بندی درس علوم تجربی

بازمیندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس علوم تجربی پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

درصد توجه به هدف در آزمون و ارزشیابی پایانی	دروس / فعالیت‌های مرتبط	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی / عنوانی کارنامه توصیفی
%۴۰	همه درس‌ها به ویژه درس‌های ۱۴، ۸، ۱	- شناسایی و انتخاب مسئله‌ای از زندگی روزانه با به کارگیری حواس پنجگانه و مهارت‌های فرایندی علوم - طراحی آزمایش و اجرای آن به منظور یافتن پاسخ مسئله - توانایی ساخت یک وسیله متحرک - شناسایی روند تغییر نمونه‌ای از فناوری‌های معاصر و پیش‌بینی تغییرات آن در آینده - ثبت داده‌ها، رسم نمودار، تفسیر نمودار، نتیجه‌گیری از داده‌ها	حوزه زندگی و علمی
%۱۵	۳ و ۲	- بررسی فرایند تولید یک محصول از ماده اولیه تا محصول نهایی - ارائه گزارش چگونگی تأثیر تبدیل مواد به یکدیگر - پیشنهاد راههایی برای صرف‌جویی، بازیافت و استفاده بهینه از مواد اولیه یا محصول - بیان اثرات برخی مواد بر سلامت انسان و محیط زیست	حوزه انسانی
%۱۵	۱۱، ۱۰، ۱۳ و ۱۲	- مطالعه یک زیستگاه در محیط زندگی و بررسی اجزای آن و نحوه ارتباط متقابل بین آن اجزا - بررسی نقش گیاهان در غذاسازی و کاهش آلودگی هوا - مقایسه بیماری‌های واگیر و غیرواگیر و عوامل مؤثر در بروز و پیشگیری آن	حوزه انسان و محیط زندگی
%۲۰	۹ و ۷	- شناسایی انواع نیرو در زندگی روزمره - بررسی تأثیر نیروها بر حرکت - تعیین نیروهای وارد بر هوایپمای در حال حرکت - ارائه گزارش از نقش انواع انرژی در زندگی روزمره خود - شناسایی تبدیل انرژی در یک وسیله پرکاربرد و آشنا (خودرو، اسباب‌بازی و...)	حوزه انرژی و کارکرد
%۱۰	۵ و ۴	- بررسی ساختمان درونی زمین، فرایندهای شکل‌دهنده و پدیده‌های حاصل از آن مانند: زمین‌لزه و آتش‌نشان - تهییه گزارش درباره اثرات پدیده‌های زمین بر زندگی انسان و محیط زیست	حوزه زمین و آن

بارم‌بندی درس هنر

جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ و ارشاد

کمیته فرهنگی مددکش

۹

برای معلمان
(چهارمین دوره ششم استان)

۶۸

بازم‌بندی اهداف برای ارزشیابی پیش‌رفت تحصیلی درس هنر پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

درصد توجه به هدف در آزمون و ارزشیابی پایانی	دروس / فعالیتهای مرتبط	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی / عناوین کارنامه توصیفی
% ۲۰		- مشاهده طبیعت و میراث فرهنگی- هنری ایران - به کارگیری قوّة تخیل و خلاقیت خود در آفرینش هنری	پرورش ایده
% ۳۵		- به کارگیری عناصر بصری (نقشه، خط، سطح، حجم، رنگ و ...) به اقتضای آفرینش اثر هنری - به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی (نظم، تناسب، تقارن و...) در آفرینش اثر هنری و محیط اطراف خود - بیان افکار و احساسات و انتقال مفهوم در قالب آثار مختلف هنری - انتخاب وسایل و مواد مناسب برای آفرینش هنری و به کارگیری صحیح آنها	بیان ایده
% ۱۵		- شناسایی عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت، آثار هنری و محیط پیرامون - شناسایی طبیعت به عنوان بخشی از خلقت پروردگار و تلاش برای نگهداری از آن	زیبایی‌شناسی
% ۱۵		- بیان اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی ایران - شناسایی عناصر و قواعد زیبایی‌شناسختی آثار هنری ایران - ارائه پیشنهادهایی برای حفظ و نگهداری میراث فرهنگی ایران	تاریخ و میراث فرهنگی ایران
% ۱۵		- توصیف احساسی - عاطفی آثار هنری خود و دیگران - توصیف قواعد و عناصر زیبایی‌شناسی و به کارگیری آن در بررسی اثر هنری	نقد هنری

بارم‌بندی درس مطالعات اجتماعی

جمهوری اسلامی ایران
جمهوری اسلامی ایران
جمهوری اسلامی ایران

مطالعات اجتماعی

ششم دبستان

۶۰۷

بارم‌بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس مطالعات اجتماعی پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

حوزه‌های موضوعی / عنوانین کارنامه توصیفی	توانمندی‌های مورد انتظار	دروس / فعالیت‌های مرتبط	درصد توجه به هدف در آزمون و ارزشیابی پایانی
نظام اجتماعی	<ul style="list-style-type: none"> - تصمیم‌گیری در موقعیت‌های فرضی - بررسی اثرات و پیامدهای یک تصمیم - بیان اهمیت تصمیم‌گیری و نکات مهم آن 	۳ ۴	%۲۰
	<ul style="list-style-type: none"> - نقد برنامه روزانه یک فرد (خود و سایرین) و ارائه برنامه جدید - برنامه‌بزی برای اوقات فراغت - بیان نکات لازم در هنگام استفاده از مکان‌های عمومی 	۱۲ ۱۴	
	<ul style="list-style-type: none"> - ارزیابی نقش دوستان در زندگی و آثار دوستی - به کارگیری ملاک‌های عقلانی و دینی برای انتخاب دوست - بیان راهکارهای حفظ دوستی 	۱ ۲	
فنا و عکان	<ul style="list-style-type: none"> - دسته‌بندی عوامل طبیعی و انسانی مؤثر در کشاورزی - بیان ویژگی‌های برخی محصولات کشاورزی ایران و شیوه‌های کشت گلخانه‌ای و باغداری - نشان دادن محل کشت محصولات مهم کشاورزی روی نقشه - بیان راهکارهای مصرف درست غذا و محصولات کشاورزی 	۵ ۶	%۳۰
	<ul style="list-style-type: none"> - نشان دادن موقعیت جغرافیایی دریاهای ایران روی نقشه و بیان ویژگی‌های آنها - بیان رابطه انسان و دریا در ابعاد مختلف - بیان لزوم حفاظت از دریا به عنوان نعمت خداوندی و ارائه پیشنهاد در مورد آنها 	۱۷ ۱۸	
	<ul style="list-style-type: none"> - بیان مفهوم مرز، انواع و مراحل تعیین آن - بیان نمونه‌هایی از اشتراک کشور ما و کشورهای همسایه - نشان دادن کشورهای همسایه ایران روی نقشه 	۱۹ ۲۰	

ادامه بارم بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس مطالعات اجتماعی پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

درصد توجه به هدف در آزمون و ارزشیابی پایانی	دروس / فعالیتهای مرتبه	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی / عناوین کارنامه توصیفی
%۱۵	۲۱ ۲۲	- بیان علل و شیوه‌های استعمارگران برای نفوذ به ایران - تجزیه و تحلیل مبارزه مردم ایران برای استعمارگران	زمان و تغییر
	۲۳ ۲۴	- بیان علل و عوامل جنگ تحمیلی و دفاع مقدس - بیان نمونه‌هایی از ایثارگری‌های رزمندگان و شهدا - بیان مثال‌هایی برای قدردانی از شهدا	
	۱۶، ۱۵، ۱۴	- بیان تغییرات شکل پوشاسک و نحوه تولید آن در گذر زمان - بیان تغییرات گذران اوقات فراغت در گذر زمان	
%۱۵	۱۱ ۱۲	- بیان علل شکوفایی فرهنگ و هنر در دوره صفوی با استفاده از شواهد - بیان نحوه حفظ آثار به جا مانده از دوره‌های تاریخی مختلف	فرهنگ و فتوح
	۹ ۱۰	- بیان آثار و مفاخر دوره اسلامی - بیان دلایل شکوفایی علوم و فنون دوره اسلامی	
	۱۳، ۲، ۱ ۱۶، ۱۴	- بیان برخی از آداب و آموزه‌های دینی در مورد دوستی و ویژگی‌های دوست خوب، لباس پوشیدن، اوقات فراغت و برنامه روزانه - بهره‌گیری از آداب و آموزه‌های دینی در حفظ دوستی و انتخاب دوست، پوشاسک و برنامه روزانه در موقعیت‌های فرضی	
%۲۰	۶، ۱۸، ۱۶	- بیان نقش گروههای شغلی مختلف در فعالیتهای اقتصادی (کشاورزی، پوشاسک و دریا)	بناء و فعالیت‌های اقتصادی
	۱۸، ۱۶، ۸، ۶	- بیان فرایند تولید تا مصرف برخی کالاهای - توضیح درباره نحوه انتخاب و خرید کالاهای مختلف	
	۷ ۸	- مقایسه انواع منابع انرژی - بیان نکات مربوط به مصرف بهینه سوخت‌های فسیلی و برق - بیان برخی از راهکارهای مصرف بهینه انرژی	

بارم‌بندی درس تفکر و پژوهش

دانشگاه اسلامی ایران
دانشگاه علمی اسلام
جمهوری اسلامی ایران

تفکر و پژوهش

ششم دستان

۶۱۲

بارم‌بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس تفکر و پژوهش پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

درصد توجه به هدف درآزمون و ارزشیابی پایانی	فصل‌های مرتبه	توانمندی‌های مورد انتظار	حوزه‌های موضوعی/عنوانی کارنامه توصیفی
%۱۵	اول	<ul style="list-style-type: none"> - توجه به انتخاب هدف و تعیین اولویت‌ها در تصمیم‌گیری - در نظر گرفتن دیدگاه و ویژگی‌های دیگران در تصمیم‌گیری - در نظر گرفتن پیامدهای آنی و آتی برای خود و دیگران در تصمیم‌گیری - در نظر گرفتن ارزش‌های والاتر در تصمیم‌گیری 	تفکر پژوهشی
%۱۵	دوم	<ul style="list-style-type: none"> - طرح پرسش‌های مناسب و تشخیص مسئله - شناسایی و تشخیص منابع و شیوه‌های مناسب گردآوری اطلاعات - برنامه‌ریزی برای دستیابی به پاسخ سوالات خود - رعایت معیارهای گزارش‌نویسی و ارائه گزارش کتبی و شفاهی 	پژوهشی
%۱۵	سوم	<ul style="list-style-type: none"> - بررسی دقیق موقعیت یا موضوع - ارائه دلایل و شواهد کافی برای حدس، گمان و فرضیه خود (با استفاده از دانسته‌های قبلی و اطلاعات جدید) - تشخیص رابطه بین اجزای یک نظام و تأثیر آنها بر یکدیگر و بر کل نظام - شناسایی و بیان تفاوت‌ها، شباهت‌ها و روابط بین نظرات و پدیده‌ها، امور و وقایع 	تفکر دانشمندی
%۱۵	چهارم	<ul style="list-style-type: none"> - تأمل در قبول و یا رد ارزش‌ها - تحلیل موقعیت و شناسایی جایگاه و نقش خود در نظامهای مختلف - تأمل در خود و خودارزشیابی براساس نظام معیار - تمایز قائل شدن بین دیدگاه و واقعیت و درک علل تفاوت در نظرات افراد مختلف 	پژوهش دانشمندی
%۴۰	کلیه دروس	<ul style="list-style-type: none"> - کار بر روی اطلاعات و اندوخته‌ها برای تبدیل مجھول به معلوم - بررسی پدیده‌ها و شناسایی تفاوت‌ها، شباهت‌ها و رابطه‌ها - سنجش اطلاعات و به چالش کشیدن ایده‌ها و اعمال خود و دیگران - استفاده از زبان صحیح و دقیق برای توضیح آراء، نظریات و تصمیم‌های خود - همفکری با دیگران در حل مسائل و مشکلات - رعایت مهارت‌های اجتماعی و معیارهای برخاسته از ارزش‌های دینی در ارتباط با خود و دیگران 	کاربران و پژوهشی

بارم‌بندی درس کار و فناوری

بارم‌بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس کار و فناوری پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

- ۱** بارم‌بندی و بودجه‌بندی حاضر براساس شرایط عادی (حضوری) در مدارس طراحی شده است. همکاران عزیز می‌توانند ترتیب آموزش درس‌ها را به صلاح‌دید خود جایه‌جا نموده و تعداد جلسه‌های آموزش هر درس را کم یا زیاد نمایند. فیلم آموزشی تمامی پوelman‌ها در سایت بارگذاری شده است. به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی نمایید که خللی در آموزش سایر دروس ایجاد نشود.
- ۲** این درس آزمون پایانی کتبی ندارد، بنابراین هر درس و پروژه طبق جدول زیر در هر نوبت بر اساس تعداد درس‌های تدریس شده توسط دبیر ارزشیابی می‌شود.

میزان ارزشیابی	ابزار سنجش	ملک ارزشیابی
% ۸۰	- مشاهده - کارپوشه (گزارش کار پروژه) - بحث گروهی	بهره‌گیری درست از فناوری‌ها، نوآوری و خلاقیت، مدیریت صحیح منابع در دسترس، اجرای درست فرآیندهای ساخت و تولید، مستند سازی، انجام تحقیق، آزمایش و هر نوع سنجشی که براساس آزمون‌های عملکردی تنظیم شده باشد.
% ۲۰		رفتار و نظم کلاسی، همکاری گروهی، تحويل به موقع پروژه و تکلیف، رعایت نکات ایمنی و ارگونومی هنگام انجام کار، پرسشگری و تفکر انتقادی
% ۱۰۰		جمع

۳ فعالیت‌های عملی را به سمت کاربردی کردن و خلاقانه بودن آنها سوق دهید. در برخی موارد می‌توانید از یک فعالیت عملی در یک درس برای درس دیگر نیز بهره ببرید. مانند استفاده از نمد دوزی در ساخت جاکلیدی فلزی و چوبی. با استفاده از این روش محصول تولید شده کیفیت بالاتری یافته و تلفیق دروس باعث یادگیری عمیق‌تر در دانش‌آموز می‌شود. همچنین ارزش مادی و معنوی پروژه تولید شده افزایش می‌یابد.

۴ همکاران ارجمند از روزهای نخستین کار می‌توانند با تشکیل کانال، وب سایت، وبلاگ و ... فعالیت‌های دانش‌آموزان را در پوشش کار خود با شناسنامه توضیحات طرح ذخیره نموده و در پایان هر نیمسال با برگزاری نمایشگاه مجازی علاوه بر ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان در ارزشیابی نیز استفاده قرار دهید.

بازم‌بندی اهداف برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی درس کار و فناوری پایه ششم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

*** همکاران ارجمند! به دلیل توزیع زمانی مناسب درس‌های بخش دوم کتاب (بخش کار) و انجام پروژه‌های عملی در هر دو نوبت، در جدول زیر، درس پنجم در آذر ماه و بعد از درس دوم قرار گرفته است. (براساس توضیحات داده شده در صفحات قبل، شما نیز می‌توانید با صلاح دید خود ترتیب آموزش درس‌ها را جابه‌جا نمایید).

دی					آذر					آبان					مهر					نوبت اول
۴	۳	۲	۱		۴	۳	۲	۱		۴	۳	۲	۱		۴	۳	۲	۱		
۹۰۴۱	۹۵۲۷				۹۰۸۴	۹۷۹۷	۹۷۷۵	۹۷۴۶		۹۷۳۲	۹۳۲۱	۹۱۲۱	۹۱۷۱		۹۰۱۲	۹۷۰۹	۹۵۷۶	۹۴۵۷		
درس ۳: الگوریتم	برگزاری امتحانات نوبت اول	درس ۵: هنرهای دستی (دوخت جامدادی)	درس ۲: تاپ و نوشتن در رایانه	درس ۱: آشنایی با اجزای رایانه																
اردیبهشت					فروردین					اسفند					بهمن					نوبت دوم
۴	۳	۲	۱		۴	۳	۲	۱		۴	۳	۲	۱		۴	۳	۲	۱		
۹۰۱۶	۹۵۰۱	۹۷۰۱	۹۷۰۱		۹۵۹۷	۹۵۹۷	۹۵۹۷	۹۵۹۷		۹۷۸۷	۹۷۹۶	۹۷۹۵	۹۷۹۵		۹۵۱۵	۹۷۴۱	۹۵۴۳	۹۳۴۳		
برگزاری امتحانات نوبت دوم	درس ۷: تهیه‌ی غذا (سالاد سبز)	ادامه درس ۶: کار با چوب و فلز (ساخت آویز)	تعطیلات عید نوروز	درس ۶: کار با چوب و فلز (ساخت آویز)	درس ۴: برنامه نویسی	ادامه درس ۳: الگوریتم														

